

Senátní návrh

ZÁKON

ze dne 2016,

kterým se mění zákon č. 121/2000 Sb., o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon), ve znění pozdějších předpisů

Parlament se usnesl na tomto zákoně České republiky:

Čl. I

V § 100 zákona č. 121/2000 Sb., o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon), ve znění zákona č. 81/2005 Sb., zákona č. 216/2006 Sb., zákona č. 156/2013 Sb. a zákona č. 228/2014 Sb., odstavec 5 zní:

„(5) Provozovatel živé veřejné hudební produkce je povinen oznámit její konání příslušnému kolektivnímu správci 15 dnů předem. Dodavatel živé veřejné hudební produkce je povinen předložit provozovateli živé veřejné produkce program produkce s uvedením jmen autorů a názvů děl, která byla provozována, bez zbytečného odkladu po konání produkce. Provozovatel je povinen tento program oznámit příslušnému kolektivnímu správci nejpozději do 15 dnů po konání produkce, pokud není ve smlouvě mezi provozovatelem a kolektivním správcem dohodnuto jinak. Ustanovení věty první, druhé a třetí neplatí pro provozovatele živé veřejné produkce a dodavatele živé veřejné produkce, pokud budou či byly provozovány pouze výtvary tradiční lidové kultury povahy hudební ve smyslu § 3 písm. b), kde není pravé jméno autora obecně známo.“.

Čl. II Účinnost

Tento zákon nabývá účinnosti patnáctým dnem po jeho vyhlášení.

DŮVODOVÁ ZPRÁVA

A. Obecná část

Důvod předložení a vysvětlení nezbytnosti navrhované právní úpravy

Je ve veřejném zájmu, aby bylo zajištěno volné šíření výtvorů tradiční lidové kultury hudební povahy, kde není právě jméno autora obecně známo, jakož i možnosti přístupu veřejnosti k nim.

Ačkoli současná právní úprava výtvořů tradiční lidové kultury (tedy i ty hudební povahy), kde není právě jméno autora obecně známo a nejde o dílo anonymní či autor nevystupuje pod pseudonymem, vyjímá z ochrany poskytované autorským zákonem, v praxi bohužel docházelo a dochází k tomu, že dodavatelé živé hudební produkce či její provozovatelé hradí kolektivnímu správci licenční poplatky i za výtvoř, které úpravě autorského zákona nepodléhají.

V minulosti byla mezi kolektivním správcem (Ochranným svazem autorským) a Folklórním sdružením České republiky uzavřena smlouva o kolektivním placení autorských poplatků a v rámci ní byl nastaven výhodný paušální poplatek pro jednotlivé folklórní soubory či pro festival. Folklórní soubory hradily tento poplatek Folklórnímu sdružení České republiky a to jej mělo odvádět kolektivnímu správci. Poté, co se Folklórní sdružení České republiky dostalo do složité finanční situace, hradily folklórní soubory poplatek Ochrannému svazu autorskému v závislosti na počtu návštěvníků. Stručný průzkum ukázal, že v případě, kdyby byl vztah mezi folklórním souborem a Ochranným svazem autorským nastaven napřímo, byla by tato varianta pro folklórní soubor levnější.

Mnohé folklórní soubory si však ani v současnosti neuvědomují, že ve skutečnosti nejsou povinny tento licenční poplatek hradit vůbec. A to z toho důvodu, že veřejně prezentují pouze hudební výtvoř lidové tvořivosti, u kterých není znám jejich autor a které se v dané lokalitě tradují z generace na generaci.

Jako příklad lze uvést Národní ústav lidové kultury ve Strážnici, který Ochrannému svazu autorů uhradil za pořady s folklórní tematikou (převážně Mezinárodní folklórní festival Strážnice) za rok 2013 částku ve výši 113.000,-Kč a za rok 2014 částku ve výši 115.000,-Kč.

Proti těmto neoprávněným platbám se zvedla vlna nevole veřejnosti.

Předložený návrh změny autorského zákona přináší výraznou administrativní úlevu pro ta folklórní sdružení, která prezentují výhradně výtvoř tradiční lidové kultury hudební povahy, kde není právě jméno autora obecně známo, jakož i pro provozovatele takovéto hudební produkce.

Komplikace, která návrh zákona způsobuje, dokazuje například skutečnost, že Ochranný svaz autorů již vyjednal novou kolektivní licenční smlouvu se Společností pro lidové tradice Jihomoravského kraje (resp. v médiích již nazývanou Společností pro lidové tradice Moravy a Slezska), která by od folklórních souborů měla vybírat paušální poplatek, který následně hromadně odvede Ochrannému svazu autorů. Folklórní soubory mají následně obdržet certifikát, jenž je bude opravňovat k pořádání akcí v rozsahu, který je specifikovaný smlouvou mezi Společností pro lidové tradice krajů Moravy a Slezska a Ochranným svazem autorů.

Uvedené tak vůbec nereflektuje tu skutečnost, že mnohé folklórní soubory nebudou prezentovat chráněná díla autorů zastupovaných Ochranným svazem autorů.

Návrh dále mění právní úpravu týkající se oznamovacích povinností provozovatelů a dodavatelů živých veřejných hudebních produkcí kolektivním správcům a s těmito povinnostmi souvisejících lhůt.

Tato změna reflektuje nutnou implementaci směrnice EP a Rady 2014/26/EU ze dne 26. února 2014, kdy tímto způsobem dochází ke zjednodušení pořádání akcí pro provozovatele i dodavatele živé veřejné hudební produkce a odbřeměňuje tyto osoby od povinnosti poskytnout kolektivnímu správci podrobnou informaci o autorech a názvech děl předem. Provozovatelům a dodavatelům tak zůstane pouze povinnost předem oznámit kolektivnímu správci prosté konání akce. Předložené znění je totožné se zněním uvedeným v navrhované „velké“ novele autorského zákona, která by měla být v brzké době předložena vládou – termín pro implementaci je duben 2016.

Zhodnocení souladu navrhované právní úpravy s mezinárodními smlouvami, jimiž je Česká republika vázána, s předpisy Evropské unie a s ústavním pořádkem České republiky

Návrh je v souladu s mezinárodními smlouvami, jimiž je Česká republika vázána, s právem EU, jakož i ústavním pořádkem České republiky, neboť pouze zpřesňuje stávající pravidlo (resp. jedno ustanovení) a odstraňuje obsoletní povinnost, která již ve stanovených případech ztratila své odůvodnění.

Předpokládaný hospodářský a finanční vliv navrhované právní úpravy na státní rozpočet, ostatní veřejné rozpočty a na podnikatelské prostředí České republiky

Návrh nemá přímý dopad do státního rozpočtu, rozpočtu krajů a obcí. Přináší však administrativní úlevu adresátům této právní normy. Pouhé upřesnění současného legislativního stavu věci pak pro dodavatele živé hudební produkce, resp. výtvorů tradiční lidové kultury hudební povahy, kde není pravé jméno autora obecně známo, znamená finanční úlevu, která by však již byla dána při důsledném respektování dosavadní právní úpravy.

Předpokládané sociální dopady, včetně dopadů na specifické skupiny obyvatel a dopady na životní prostředí

Navrhovaná právní úprava nebude mít žádné sociální dopady, nemá dopady ani na specifické skupiny obyvatelstva a nemá ani negativní dopady na životní prostředí.

Zhodnocení dopadů navrhované právní úpravy ve vztahu k ochraně soukromí a osobních údajů

Předložený návrh zákona nemá dopad na soukromí osob spadajících do jeho působnosti, ani na ochranu osobních údajů.

Zhodnocení korupčních rizik (CIA)

Navrhovaná právní úprava v sobě nepřináší žádný nárůst korupčních rizik.

Zhodnocení platného právního stavu a dopadů navrhovaného řešení ve vztahu k rovnosti mužů a žen

Návrh nemá žádný vliv na princip zákazu diskriminace (rovnost postavení žen a mužů) a z tohoto hlediska je neutrální.

B. Zvláštní část

K čl. I

Zákon ve veřejném zájmu stanoví výjimky z autorské ochrany u děl, která jinak splňují pojmové znaky autorského díla. U výtvorů tradiční lidové kultury se vychází z předpokladu, že jejich autor není obecně znám a užití takových výtvorů je volné, pakliže se užívají v autentické podobě. Provedení výkonnými umělci je samozřejmě chráněno v rámci práv souvisejících [Chaloupková, H., Holý, P. Zákon o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským (autorský zákon) a předpisy související. Komentář. 3. Vydání. Praha: C.H. Beck, 2007, s. 9].

Výtvor tradiční lidové kultury (tzv. folklórní dílo) se nepovažuje za předmět autorského práva i přesto, že splňuje pojmové znaky díla. A to z důvodu jeho zvláštního postavení, které se týká zejména trvání majetkových práv, identifikace autora (nejedná se o anonymní dílo, neboť při anonymním díle se jedná o projev vůle autora, aby nebylo na díle uvedeno jeho jméno či pseudonym), jakož i osobnostních práv (např. není možné uplatnit ochranu před jakoukoli nedovolenou změnou či jiným nakládáním).

Za předmět autorského práva se pak logicky nepovažují ani současné změny a varianty těchto výtvorů tradiční lidové kultury, které nesplňují pojmové znaky díla. V případě, že dojde k takovému zpracování výtvoru tradiční lidové kultury, které je autorsky tvořivé, vznikne nové dílo, jež splňuje pojmové znaky díla a je také autorsky chráněno. Ale výtvor tradiční lidové kultury, který byl takto zpracován, nadále není předmětem autorského práva.

Zatímco dosud byl dodavatel živé hudební produkce povinen nejpozději 20 dnů před konáním produkce oznámit provozovateli její program s uvedením jmen autorů a názvů děl, která mají být provozována, a provozovatel této produkce byl povinen tento program nejpozději 10 dnů před konáním produkce oznámit příslušnému kolektivnímu správci, nově se ustanovením § 100 odst. 5 autorského zákona zavádí pouze povinnost pro provozovatele oznámit kolektivnímu správci 15 dnů předem konání produkce a následně nejpozději 15 dnů po jejím konání program produkce s uvedením jmen autorů a názvů děl, která byla provozována.

K čl. II

Účinnost se navrhuje patnáctým dnem po vyhlášení tak, aby měli adresáti této právní normy možnost se s ní před nabytím její účinnosti seznámit.

V Praze dne 12. ledna 2016

Milan Štěch, v.r.
předseda Senátu